

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ МОЛОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Управління капіталом має базуватися на ідеї інтегрованого підходу, якому властива системна цілісність, що поєднує різномірні складники процесу формування капіталу. Основні напрями управління капіталом підприємства за сучасних умов може відображати концепція, яка є системою науково-обґрунтованих принципів. Основними структурними блоками концепції є: механізми, принципи, основні функції, методи і завдання. Методологічними принципами концепції є: інтегрованість із загальною системою управління підприємством; комплексний характер формування управлінських рішень; динамізм управління; орієнтація на стратегічні цілі розвитку; варіантність вибору управлінських рішень. Ці принципи поєднані з загальними принципами управління: системність, адаптивність, цілісність, оптимальність, надійність, гнучкість, ефективність, координація, науковість.

Проведений аналіз проблеми виробництва молочної продукції, сучасних тенденцій розвитку вітчизняного молочного ринку дозволив виділити базові умови для її вирішення.

По-перше – необхідна активізація переходу українських виробників молока-сировини на інноваційні технології організації та управління виробництвом. Результати проведеного аналізу свідчать, що однією з причин складного стану молочної промисловості є руйнування виробничо-економічних зв'язків, особливо між виробниками і переробниками молока. Спостерігається пряма залежність ефективності виробництва переробних підприємств від обсягів сировини, що переробляється. Проте внаслідок низьких закупівельних цін при високій собівартості обсяги виробництва і постачань молока на переробку знижуються. Молокопереробні підприємства відчувають брак сировини, втрачають постачальників внаслідок розпаду сировинних зон і всієї системи заготівель молока. Недовикористання виробничих потужностей веде до спаду обсягів виробництва молокопродуктів. Причиною нееквівалентного обміну є монополічне становище переробних підприємств. Проте молочні заводи не мають можливості підвищувати закупівельні ціни, оскільки це призведе до підвищення цін реалізації молокопродуктів. У зв'язку з вищезазначеним, вдосконалення виробничо-економічних відносин з виробниками молока є основним завданням молокопереробної промисловості.

Для вирішення вищезазначених завдань необхідна кооперація сільськогосподарських і промислових товаровиробників з урахуванням досвіду розвинених країн, за якої успішно вирішуються проблеми конкурентоспроможності підприємств молочної промисловості та виходу їх на світовий ринок. Кооперація та інтеграція – це не насильницький, а найбільш доцільний і ефективний шлях створення взаємної зацікавленості товаровиробників у зростанні економіки, доступний господарським структурам, зацікавленим у швидкому економічному зростанні виробництва на нових управлінських, організаційних і майнових основах.

По-друге – підвищення ролі держави в регулюванні галузі і ринку. Нині саме держава повинна зосередити увагу на захисті інтересів і прибутковості сільськогосподарських і переробних підприємств як основних товаровиробників продукції; завданнями держави повинні стати: створення умов для інтеграції сільськогосподарських товаровиробників з обслуговуючими і переробними підприємствами; наукове забезпечення розвитку галузі; підготовка і перепідготовка кадрів з умінням господарювання в ринкових умовах; створення програм реальної фінансової підтримки виробників молока.

Крім того, необхідно зауважити, що управління капіталом має передбачати вплив на його обсяг і структуру, а також джерела формування з метою підвищення ефективності його використання. Налагоджений механізм управління капіталом передбачає: чітку постановку цілей і завдань управління капіталом, а також контроль за їх дотриманням у плановому періоді; удосконалення методики визначення й аналізу ефективності використання усіх видів капіталу; розроблення напрямків оптимізації процесу управління капіталом, а також їх аналізу і впровадження; розроблення методики оперативного управління високоліквідними обіговими активами; розроблення загальної стратегії управління капіталом; використання у процесі управління економічних методів і моделей, зокрема під час аналізу і планування; орієнтацію на використання внутрішніх важелів впливу на процес управління капіталом. Використання зазначених підходів до системи управління капіталом дозволить максимізувати ефективність господарської діяльності та забезпечити стабільне економічне зростання. Пріоритет конкретних критеріїв оптимізації структури капіталу підприємство визначає самостійно. Виходячи з цього можна зробити висновок: не існує єдиної оптимальної структури капіталу не тільки для різних підприємств, але навіть і для одного підприємства на різних стадіях його розвитку.